

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Grønlandsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 31. maj 2023
Kontor: Nordatlantkontoret
Sagsbeh: Julie Kjærulf
Sagsnr.: 2023-0032/09-0207
Dok.: 2833589

Besvarelse af spørgsmål nr. 38 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 38 (Alm. del), som Folketingets Grønlandsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. maj 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Aaja Chemnitz (IA).

Peter Hummelgaard

/

Marie Mølsted

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 38 (Alm. del) fra Folketingets Grønlandsudvalg:

”Det fremgår af den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 2, at der ved sager af særlig alvorlig karakter skal beskikkes en advokat som forsvarer i kredsretten, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet. Vil ministeren redegøre for retningslinjerne for anvendelsen af bestemmelsen samt oplyse antallet af sager, hvor bestemmelsen er blevet anvendt? Vil ministeren i øvrigt give sin mening til kende, om hvorvidt det må anses for retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, såfremt der ikke beskikkes en advokat i særlige alvorlige sager som eksempelvis sager med påstand om forvaring?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Domstolsstyrelsen, der har oplyst følgende, som jeg kan henholde mig til:

”Domstolsstyrelsen har til brug for bidraget indhentet en udtalelse fra Retten i Grønland og kan oplyse følgende:

Det fremgår af den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 2, at retten i sager af ganske særlig alvorlig karakter beskikker en advokat som forsvarer, hvis hensynet til forsvaret gør det påkrævet. Der er tale om en judiciel afgørelse.

Som led i anvendelse af bestemmelsen i praksis skal det for det første vurderes, hvorvidt den konkrete sag må anses som ganske særlig alvorlig. Det vil i Grønland typisk være tilfældet ved sigtelser for bl.a. manddrab eller særligt grove tilfælde af vold, voldtægt eller andre seksualforbrydelser. Bestemmelsen er dog ikke afgrænset til bestemte typer af forbrydelser. Ud over de nævnte typiske sager, anvendes bestemmelsen i praksis især i sager om personfarlig kriminalitet som bl.a. frihedsberøvelse, ulovlig tvang, røveri og brandstiftelse, men kan også anvendes ved omfattende overtrædelser af lovgivningen om euforiserende stoffer.

For det andet skal det vurderes, om hensynet til forsvaret gør det påkrævet, at der beskikkes en advokat som forsvarer. Den enkelte kredsdommer skal således foretage en konkret vurdering af, hvorvidt sagen på baggrund af dens alvor rummer sådanne problemstillinger, at sigtede bør have en advokat som forsvarer. Har sigtede afgivet en tilståelse, som forekommer bestyrket ved de i øvrigt foreliggende oplysninger, vil det således ofte ikke

være påkrævet at beskikke en advokat som forsvarer, selv om der er tale om en ganske særlig alvorlig sag om fx manddrab. På den anden side kan også tilståelsessager være så komplekse, at forsvareren bør være advokat. Dette kan fx være tilfældet, hvis der er tvivl om rækkevidden af sigtedes erkendelse, hvis der er spørgsmål om tilbagetræden for forsøg, hvis der er tvivl om sigtedes andel i gerningen i forhold til medgerningsmænd, eller hvis der er tvivl om dødsårsagen og lignende.

Kredsdommeren skal i sin vurdering også tage hensyn til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions krav til et effektivt forsvar og til princippet om equality of arms (princippet om ligestilling mellem forsvarer og anklager). Kredsdommeren bør desuden tage hensyn til den sigtedes egne ønsker i det omfang, de ikke kolliderer med hensynet til det nødvendige forsvar, jf. herved den grønlandske retsplejelov § 324. Ønsker sigtede at få beskikket en bestemt forsvarer, der ikke er advokat, bør kredsretten således kun imødekomme dette, hvis vedkommende forsvarer konkret bedømmes at have den juridiske indsigt, som sagen kræver og er i stand til at fremdrage de faktiske omstændigheder i sagen, der er relevante for navnlig bevisbedømmelsen i sagen.

I Grønland findes nogle få autoriserede forsvarere med juridisk kandidateksamen, der vil kunne anses for tilstrækkeligt kvalificerede.

Kredsretterne har desværre ikke et it-system til behandling af kriminalsager, der kan generere en statistik over antallet af sager, hvor bestemmelsen i den grønlandske retsplejelovs § 322, stk. 2, har været anvendt.”

2. Jeg kan i øvrigt oplyse, at der på baggrund af drøftelser i Rådet for Grønlands Retsvæsen i september 2022 nedsættes en arbejdsgruppe om professionalisering af retsvæsenets aktører i kriminalsagskæden i Grønland. Det er hensigten, at arbejdsgruppen skal analysere mulighederne for at øge professionaliseringen af retsvæsenets aktører og på baggrund heraf komme med forslag til konkrete initiativer, som skal sikre en effektiv og tidssvarende retspleje med en høj retssikkerhed for borgerne i Grønland. Det vil bl.a. kunne omfatte reglerne om forsvarerbeskikkelse og det frie forsvarervalg i retsplejelovens §§ 321-328. Kommissoriet for arbejdsgruppen er under udarbejdelse og forventes færdigt henover sommeren, idet nedsættelsen af arbejdsgruppen dog også forventes drøftet på det næstkommende møde i Rådet for Grønlands Retsvæsen i september 2023.